

man ikke skulde slutte sig dertil. Noget andet er derimod de Summer, som nu ere indsatte; jeg kan ikke negte, at det for mig er noget betænkeligt paa et saadant Omraade, som dog indtil Dato staar temmelig udrykket, allerede at ville anvende et aarligt Beløb af 60,000 Kr. til selve Skolerne og et meget større Beløb af 100,000 Kr. om Aaret til Understøttelser for Eleverne. Det forekommer mig er at tage Munden lidt fuld fra Begyndelsen af.

S Forbindelse hermed staar jo dernæst den nye Paragraf, angaaende Folkehøjskolerne, som er kommen ind paa Lovforslaget. Jeg kan godt forstaa, at naar man faar en Paragraf som § 5, som omhandler store Understøttelser til Landbrugs-skoler, maa den Tanke komme frem fra Folkehøjskolens Side, at den derved bliver sat noget til Side, og at der kunde være Anledning for den til at benytte denne Leilighed til at faae sit Tilskud sikret, og jeg kan heller ikke negte, at der er Noget i det. Der er Noget i den Tanke, at man ved denne Leilighed, samtidig med at Landbrugs-skolernes Stilling bliver sikret, ogsaa tager en fast Stilling lige overfor Folkehøjskolerne. Men ogsaa jeg mener, at § 6 i og for sig ikke hører hjemme paa denne Lov. Naar altsaa vi, som jeg haaber, og som jeg vil tillade mig at foreslaa, skulde nedsette et Udvalg for at tage under Overveelse, om der ikke ogsaa lige overfor selve Landbohøjskolen kunde være Anledning til at stille Endringer til dette Lovforslag, saa vil der jo være Leilighed til ogsaa at tage under Overveelse, om man ikke kunde faae en saadan Organisation, at Landbrugs-skolerne og mulig Folkehøjskolerne kunde blive stillede paa en lidt anden Maade, end de ere i dette Dieblift.

Svar: Er der nogen Leilighed, hvor der er Grund til at beklage sig over, at man faar et Lovforslag saaledes i den ellevte Time, saa forekommer det mig at være ved et Lovforslag som det foreliggende. Man maa vide, at her er mange Medlemmer, som have den største Interesse for det, og som hver især vil gjøre Sit til at fremme det saa godt, som det er muligt, i disse Tider. Dette Lovforslag er kommet til os paa et saadant Tidspunkt fra det andet Thing, at det næsten har været i alt Fald mig umuligt, paa Grund af de andre Ting, som ogsaa pludselig ere naaede herop, at sætte mig nogenlunde grundigt ind i Forholdets videnskabelige Side. Naar man har det været mig umuligt at komme til et Resultat, om det Antal af Lærere, der her er foreslaaet, svarer til det Maal, der maa sættes, er for mange eller for faa. Jeg

tvivler om, at det er gaaet ret mange Medlemmer anderledes end mig. Nu sagde den ærede Minister, at det ikke er noget stort Antal nye Lærere, der her foreslaas ved Landbohøjskolen, idet der paa de aarlige Finantslove siden 1856 stadig er sket en Forøgelse i saa Henseende, men for at vide Bested derom maatte man studere Fundamentet for Landbohøjskolen igjennem, saaledes som det er for Diebliftet, og dertil har der ikke i mindste Maade været Tid. Dernæst sagde den ærede Minister, at han beklager — og dertil sluttede den ærede sidste Taler sig — at Folke-thinget har strøget tre Professorer, som man meget maatte sætte Pris paa at beholde. At afvæie Forholdene her til den ene og til den anden Side er handelig ikke Noget, der kan gjøres i en Haandevending. Jeg beklager derfor, at Forslaget er kommet saa sent herop, at vi ikke have Tid nok til at gjøre Loven færdig i Aar, skjøndt jeg ellers vel meget maa ønske, at et saadant Lovforslag kunde fremmes. — Lovforslaget har foruden denne Side, som jeg nu desværre maa lade ligge, en anden Side, og det er Stipendierne, der uddeles. Disse Stipendier ere forøgede, uden at jeg kan sige hvormeget; men det ligger dog nær, at man, samtidig med at man ser Stipendierne forøges, ønsker at faae at vide, hvorledes Afgangen til Landbohøjskolen i det Hele taget benyttes. Thi man maa vel huske paa, at Landbohøjskolen benyttes af to Slags Mennesker. Den ene Slags benytter den paa Afgangskort. De ere ikke forpligtede til at tage Examen, og de gaa til de Forelæsninger, som de sætte Pris paa, og lade være at gaa til dem, de ikke bryde sig om, den anden Del af Eleverne gennemgaar hele Landbohøjskolens Kursus og forsøge i alt Fald paa at tage Examen derude. Hvis nu Stipendiefonden forøges, vil det medføre, at en hel Masse Mennesker, som nu ligge herinde og gaa paa Landbohøjskolen paa Afgangskort, fordi de synes, at deres Oidium her i Hovedstaden muligvis kunde bruges til i en eller anden Retning at udvide deres Kundskaber i nogle ledige Formiddagstimer, ville finde deres Regning ved at gaa ind som faste Elever og derved igjennem faae Afgang til Stipendiefonden, og denne vil let blive brugt til at give Understøttelse til Mennesker, som aldeles ikke have nogen videnskabelige Interesser, men kun fingere et Studium. Jeg finder, at man bør tage nøje under Overveelse, hvorledes man skal værge sig mod en saadan Fare. Desuden mener jeg efter den Under- søgelse, jeg har haft Anledning til at anstille, at Stipendiefonden har en betænkelig Størrelse. Jeg skulde næsten tro, at det bliver billigere at ligge paa Landbohøjs-